

ENGELLİ HAKLARI

KAMUSAL HAKLARDA İNDİRİM

- Su İndirimi

Her belediye su indirimini en az %30 oranında uygulamak zorundadır.Bu indirim yapmayan belediyeler için şikayet hakkınızı kullanınız.Ev sahibi,kiracılar ve lojmanda oturanlar su indirim yaptırabilirler.Ev sahipleri ve kiracıların evin deprem sigortası belgesini göstermeleri gerekmektedir. Elektrik ve doğalgazda indirim yoktur.

- Digitürk İndirimi

% 50 indirimlidir.Bilgi için (212) 4737373 arayınız

- Türk Telekom Sosyal Tarife

Türk Telekom Sosyal Tarife engelliler için düzenlenmiştir. Başvuru için engelli raporu,nüfus kağıdı fotokopisi gereklidir.İlgili Telekom Merkezine engelli birey ile ya da vasi kararı ile başvuru yapmalısınız.

- TTNET ve Fiber İnternet

Yaş sınırı olmaksızın %25 indirimlidir.Bu indirimden yararlanmak için Türk Telekomu arayabilirsiniz.(444 0375)

- Uydunet ve Turkcell Süperonline

Bu hizmetlerde %25 indirim mevcuttur.

- Türknet vb. şeklinde de diğer internet hizmetlerinde de indirimler bulunmaktadır.

- Cep Telefonu Hizmetlerinde İndirim

Turkcell ,Avea ve Vodafone' da engellilere özel tarifeler mevcuttur

Ulaşımında İndirim

- Şehir İçi Ulaşım

Belediye otobüsleri,Metro seferleri, TCDD ve Deniz Yollarının şehir içi seferleri ücretsizdir

- TCDD ve Deniz Yolları

Devlet Demiryollarına ve Deniz Yollarına ait şehir dışı seferleri ücretsizdir.Not:Ücretsiz seyahat hakkı için Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerinden alacağınız "Engelli Kimlik Kartı" geçerlidir.

- Şehirler Arası Otobüslerde İndirim

%30 indirim mevcuttur. Refakatçi indirimi yoktur. İnternette bilet alımlarında bu indirimden yararlanılamamaktadır. Engelli indirimi yapmayan otobüs firmaları hakkında tutanak tutturup Ulaştırma Bakanlığına bildirebilirsiniz. Ya da aldığınız bilet ve engelli kimlik kartınızın fotokopisi ile beraber BİMER'e şikayet ediniz. Otobüs firmaları size " otobüste bir engelliye (bu 2 veya 3 olabilir) indirim yaptık, kontenjan doldu "der ise mutlaka itiraz ediniz. Hiç bir yasal dayanağı olmayan bu sınırlama için yine BİMER'e şikayette bulununuz. Size Karayolları Trafik Yönetmeliğine dayanarak kontenjan uyguladıklarını söylerlerse bu yönetmelikte her engelliye indirim uygulanacağını belirtildiğini söyleyiniz. Karayolları Taşıma Yönetmeliği 57.madde 11.fıkra: (Değişik ibare:RG-21/8/2009-27326) % 40 oranında engelli olduğunu belgeleyen kişiler için bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli düzenlenir.

- THY İndirimi

%25 indirim mevcuttur.

Ancak ekonomik bilet alanlar ile internetten bilet alanlar bu indirimden yararlanamamaktadır. Tekerlekli sandalyede olanlar,görme ve işitme engelinin ikisine birden sahip olanlar tek başlarına seyahat etme özgürlüğüne sahip değildir.Bu kişilerin yanında mutlaka refakatçi bulunmalıdır.

ARAÇ ALIMLARINDA ÖTV VE MTV MUAFİYETİ

% 90 ve üzeri engelli yakını olanlar ÖTV (Özel Tüketim Vergisi)ve MTV (Motorlu Taşıtlar Vergisi) muafiyetli sıfır araç alma hakları vardır.

Kendisi H sınıfı ehliyet sahibi olup "özel donanımlı araç kullanabilir " ibareli sağlık kurul kararı alanlar da engel oranına bakılmaksızın (engel oranı %90'ın altında olması halinde) sol ayak veya sol bacak engeli bulunanlar otomatik vitesli araç, sağ ayak veya sağ bacak engeli olanlar otomatik vitesli araçlara engellerine uygun hareket ettirici tadilatlar yaptırarak ÖTV ve MTV muafiyetli araç alabilirler.

Ayrıca %90 ve üzeri engelli yakını olanlar,engelli yakını tarafından kullanılması ve engelli kişinin ortopedik engelli olması şartı ile yurt dışından özel tertibatlı araç getirebilirler.

ÖTV indirimli araç alımlarında KDV indirimine özel bir düzenleme bulunmamaktadır.

Engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullandıklarını sağlık raporu ile belgeleyenlerden engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler beş yılda bir ÖTV siz sıfır araç (sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olan) alabilir.

MTV muafiyetinden yararlanmak için;

Vergi Dairesine müracaat edilmesi gerekmektedir.Aksi halde aracınıza ait vergi borcu ile karşılaşsınız.Bu durumda araç ruhsatı,engelli raporu ve nüfus kağıdı ile beraber Vergi Dairesine başvurarak borcunuzu

iptal ettirebilirsiniz. *Bilgi için bakınız "Gelir İdaresi Başkanlığı 2013 Engelliler Vergi Rehberi"*

İşitme engelliler H Sınıfı ehliyet alır ancak ÖTV muafiyetli araç alamazlar. İşitme engelliler araçlarının arkasına "işitme engelli" simgesi yapıştırmalıdır.

Özel Tüketim Vergisi İstisnasından Faydalanmayan Engelliler İçin MTV İstisna Uygulaması Özel tüketim vergisi istisnasından faydalanmayan ancak %90'ın altında engel oranına sahip engelliler engellerine uygun özel donanım yaptırmak şartı ile MTV muafiyetinden yararlanabilmektedir.

Engelliler İçin Araç Park Yerleri

ÖTV indirimini almış olması şartı ile engelli araç park yerlerine araç park edebilirler.

Otobanlarda 15 dakikaya kadar araçlarını yol kenarına çekebilirler.

Hava alanlarında, Belediye tarafından işletilen otoparklardan ücretsiz yararlanabilirler.

ÖTV indirimli aracı olanlar yaşadıkları evlerin önüne ilgili belediyeye müracaat ederek Engelli Araç Park Yeri yaptırabilir.

Araç muayene istasyonlarında engellilere ait ÖTV indirimli araçlara öncelik hakkı vardır.

Engelli Araç Park Kartı

Aracın ÖTV indirimli alınan araçlar için Trafik Tescil Şubesine dilekçe ile başvurarak engelli araç park kartı temin edilebilir.

Ayrıca %90 ve üzerinde engel oranına sahip ancak ÖTV muafiyetsiz alınan araçlar için de engelli araç park kartı verilmektedir. (Ankara Kurtuluş Trafik Tescil Şubesinden alınan bilgidir) Engelli kimlik kartlarını araç ön camına bırakarak aracınızı park ettiğinizde oradaki güvenlik görevlisinin inisiyatifinde olduğunuzu bilmelisiniz.

ENGELLİ ÇALIŞANIN HAKLARI

Engelli kadrosundan işe başlayanlar ile işe başladıktan sonra engelli olanlar engelli memur olarak aynı haklara sahip olurlar.

- İşe girişlerinde %60 ve üzerinde engel oranına sahip olanlar malulen emeklilik hakkına sahip değildir. Ancak işe girişten sonra engelli hale gelip %60 ve üzerinde çalışma gücünü kaybedenler malulen emeklilik hakkını elde ederler. Bu kişilerin en az 10 yıllık sigortalılık süresine sahip olmaları gerekir. Başkasının bakımına muhtaç hale gelen malul çalışanlar için bu süre aranmaz diğer şartların uygun olması halinde malulen emekli edilirler.

- Sonradan %60' ın altında engel oranına sahip olanlar ile işe engelli kadrosundan girenler işe giriş tarihlerine göre erken emeklilik haklarını elde ederler. 2008 öncesi işe girmiş memurlar için 5434 Sayılı Yasa hükümleri, 2008 sonrası işe girenler için 5510 Sayılı Yasa hükümleri uygulanır. Buna göre 1 Ekim 2008 öncesi işe girmiş engelli memurların tamamı 15 yılda emekli olurken, 2008 sonrası işe girenler engel

oranlarına göre kademeli (15-19 sene arası) erken emeklilik hakkı elde ederler.

- İşe girdiklerinde engelli oldukları halde engel durumlarını beyan etmeyip engelli kadrosunda olmayanlar doğuştan ya da işe girmeden önce engelli olduklarını gösteren raporlarını Sosyal Güvenlik Kurumu ya ilettikleri takdirde uygun görülürse erken emeklilik hakkını alırlar.

- Doğuştan ya da işe girmeden önce malul durumda engelli oldukları Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca tespit edilenler (raporlarını sunmayıp sağlam olarak işe girenler) sonradan bu raporlarını sunduklarında da malulen emekli olamazlar.

TSK da çalışanların malulen emeklilik işlemlerinde maluliyet tespiti Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğine göre yapılmaktadır. Engel oranı %60 ve üzerinde olanların malulen emeklilik hakkı elde edebilmesi için mutlaka Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğine göre değerlendirilmesi ,dolayısıyla sağlık raporlarının tam teşekküllü asker hastanelerinden alınması gerekir.

TSK da engelli kadrosunda olan memurlar sonradan başka bir hastalığa bağlı engele sahip olurlarsa sadece bu engelin Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğine göre değerlendirmesi sağlıklı çalışanların değerlendirildiği maddelere göre yapılır.

Asker hastaneler dışında alınmış sağlık raporlarının asker hastanelerde onaylanma şartı (TSK Sağlık Yeteneği Yönetmeliğine göre değerlendirilmesi) Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Muayene Yönergesine göre zorunludur.

Erken emeklilik ve maluliyet için alınmış raporların Sosyal Güvenlik Kurumu ya bağlı olan Sağlık Kurulunca değerlendirildiği, gerekirse tekrar raporlanma istenebileceğini ve son kararın bu sağlık kuruluna ait olduğu da bilinmelidir.

- İş Kanuna tabi olan engelliler de işe giriş tarihlerine göre düzenlenmiş kademeli erken emeklilik hakkına sahiptirler. Ancak erken emeklilik hakkı için 1 Ekim 2008 öncesi işe girmiş olanların mutlaka vergi indirim hakkını almış olmaları gerekir. 1 Ekim 2008 sonrası işe giren SSK' lı çalışanlar ile Bağ-Kur ve Emekli Sandığına tabi çalışanlar vergi indirim belgesi almak zorunda değildirler.

Engelli Çalışanlara Erken Emeklilik

%40 ve üzeri çalışan tüm engellilere erken emeklilik hakkı verilmiştir. 1 Ekim 2008 öncesi işe girenler için 15 yıl, 1 Ekim 2008 sonrası işe girenler için engel oranlarına göre kademeli erken emeklilik hakkı getirilmiştir.

Engelli Çalışanların Gelir Vergisi İndirimi

%40 ve üzeri tüm engelli çalışanlar gelir vergisi indiriminden yararlanır.Bunun için engelli raporu,çalışma belgeleri ile ilgili vergi dairesine bir dilekçe ile başvurulmalıdır.

Engel oranı:

- %40-59 arası olanlar 3.Derece,

- %60-79 olanlar 2.Derece,
- %80 ve üzerinde olanlar 1.Derece vergi indiriminden yararlanır.

Engelli Memurun İzin Hakkı

- 10-16 Mayıs Engelliler Haftasının ilk günü ile 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde kamuda görev yapan tüm engelliler idari izinli sayılır.
- Olumsuz hava koşulları nedeniyle valiliklerce okulların tatil edilmesi halinde aynı bölgedeki kamu görevlisi engelliler, ayrıca bir talimat ve talebe gerek kalmadan, belirlenen tatil süresince idari izinli sayılacaktır. ” Devlet Memurları Kanunu Madde 100:Ancak engelliler için; engel durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.
- Görme engelliler ,az görenler,gece körlüğü olanlar ve yürüme engelliler kış saati uygulanan,mesai saatleri bitiminin akşam karanlığına denk geldiği sürece mesai başlangıç ve bitiş saatlerinin düzenlenmesini talep edebilirler.

Devlet Memurları Kanunu Madde 101: Engelli memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.Buna göre engellilerin çalıştırılmayacağı saatler akşam 20:00 ile sabah 06:00 arasındaki saatlerdir. Bu saatler İş Kanununda yer aldığı gibi Devlet Memurları Kanununda yer almaz. Ancak bu konuda Devlet Personel Başkanlığının 18 Eylül 2014 tarihli mütalaası bu saatleri teyid etmekte ve memurlar için de İş Kanununda belirtilen saatlerin ana alınması gerektiği ifade edilmektedir.

Not: Memurlar için gece saatlerinin tanımlanmasına ait görüş talebi SİME-SEN tarafından yapılmıştır. Anayasa 50. Madde 2. Fıkra:”Bedenî veya ruhî yetersizliği olanların çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar”.

Özel Sektörde Çalışan Engelliler

Engellilerin çalıştığı kamu kurum ve kuruluşu özelleştirme kapsamındaysa, kapatma ve tasfiye halleri dışında engelli çalışan işten çıkartılamaz .Kapatma veya tasfiye halinde işine son verilen engelli vatandaşlar ildeki Türkiye İş Kurumuna başvurmalıdır. Bu durumda iş kaybı tazminatı, kurumun diğer çalışanlara tanıdığı hakların iki katı oranında ödenmektedir.

Malulen Emeklilik

İşe girdikten sonra engelli hale gelenlerden engel oranı%60'ın altında olanlar engelliler için erken emeklilik hakkını alırken, engel oranı (iş gücü kaybı oranı) %60 ve üzeri olanlar Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından malulen emeklilik hakkını alırlar. TSK' da çalışanlar malulen emeklilik için 3 Ağustos 2013 tarihli Maluliyet Yönetmeliğinin 10.Maddesine göre:(4) Maluliyet kararlarında; b)” Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan askeri ve sivil personel ile askerlik görevi ile yükümlüleri için, 8/10/1986 tarihli ve 86/11092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği ana alınır” ifadesine dayanarak malulen emekli olurlar

SOSYAL YARDIM HAKLARI

On Sekiz Yaş Üstü Engellilik Maaşı

2022 Sayılı Yasaya göre; 18 yaşını dolduran %40 ve üzeri engelli olanlara,gerekli şartları taşıması halinde hane geliri kişi başına asgari ücretin üçte birinden az olanlara maaş bağlanır. Sahip olunan ev,arsa ve aracın(ÖTV indirimli alınan araç dahil) belirlenen raic bedeli,kira geliri aylık gelire dahil edilir.Hane gideri gelirden fazla ise fazla olan miktar aylık gelire dahil edilir.(25 Ocak 2013 tarihli 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşları ile engelli ve muhtaç Türk vatandaşlarına aylık bağlanması hakkında yönetmelik.)

Not:Evde bakım maaşı hane geliri ölçümüne dahil edilir.

Vakıf Aylığı

Vakıflar Genel Müdürlüğünce 18 yaşını dolduran,% 40 ve üzeri engelli olup hiçbir ad altında maaş almayanlardan gerekli şartları taşıyanlara aylık bağlanır. Vakıflar Genel Müdürlüğünden bu konuda bilgi alabilirsiniz.

Engelli Maaşları Ve Haciz

Engelli bireyin aldığı sosyal yardım kapsamındaki maaşlar haczedilemez.Kişi kendi aldığı engelli maaşını isteyerek de olsa haczettiremez.

TIBBİ MALZEME ALIMINDA HAKLAR

Hanede kişi başına düşen miktar asgari ücretin üçte birinden az olanlar bağlı oldukları il/ilçe SYDV ye (Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Vakfı) başvurarak almış oldukları tıbbi malzemelerin Sosyal Güvenlik Kurumu ödemesi dışında kalan miktarı talep edebilirler.Burada Vakıf Değerlendirme Kurulunun kararınca kişiye ödeme yapılıp yapılmayacağı belirlenir.

ÜNİVERSİTEDE ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN HAKLARI

- Engellilere YGS taban puanı 20 Aralık 2013 tarihinde 100 puan olarak belirlenmiştir.
- Her üniversitede Engelli Öğrenci Birimi oluşturulmuştur.
- Engelli öğrencilere bazı üniversitelerde yerleşme aşamasında ek puan verilebilir.

Bu konuda tercih edeceğiniz üniversiteden bilgi alabilirsiniz.

- Üniversitede okuyan engelli öğrenciler yurtlarda öncelik hakkından yararlanmak için ilk kayıt olduklarında Kredi ve Yurtlar Kurumuna başvurmalıdır.
- Bazı üniversitelerde engelli öğrencilere öğrenim ücretlerinde engel oranlarında indirim uygulanmaktadır. Tercih ettiğiniz üniversiteden bu konuda bilgi alabilirsiniz.
- Açık Öğretim Fakültesinde ücret ödenmemektedir.

Ancak Açık Öğretim Fakültesini mezun olmaları gereken sürede bitiremeyenler öğrenci harcında engel oranlarında indirim yapılarak ödeme yapmaktadırlar.

- Üstün yetenekli öğrencilerin YÖK tarafından değerlendirilmesi sonucu uygun görülmesi halinde YGS ye girmeden Güzel Sanatlar Bölümlerine kayıt olabilmeleri hakkı getirilmiştir.

Bu nedenle Otizmlı üstün yetenekli çocuklar da bu haktan yararlanabileceklerdir.

- Üniversiteler görme, işitme ve ortopedik engelli öğrenciler için ortam, araç, gereç hazırlamak zorundadır. Üniversite sınavında öğrencilerin engel gruplarına uygun düzenlemelerin yapılabilmesi için başvuru aşamasında engellilik raporlarını ÖSYM' ye vermeleri gerekmektedir.

- Kredi ve Yurtlar Kurumu Yönetmeliğine eklenen madde ile tekerlekli sandalye kullananlar, görme engellilere gibi tek başına şehir içi otobüslere binemeyenlere yaşadıkları şehirde yurt imkanı sağlar.İlgili madde şu şekildedir:

MÜZE VE ÖREN YERLERİNDE İNDİRİM

- Müze ve ören yerlerine giriş ücretsizdir.
- Özel işletilen müze ve tarihi yerlerde indirim hakkı işletmenin inisiyatifindedir.

EKPSS 'YE GİRME HAKKI

(Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı)

- 2 yılda bir yapılan sınava her türlü engel grubuna sahip olan engelli bireyler katılabilirler.
- Sınav ve kura yöntemiyle atama yapılır. Lise,ön lisans ve lisans mezunları sınava,ilköğretim ve ortaokul mezunları kuraya katılabileceklerdir. Sınava girmiş olanlar tekrar kura için müracaat edemezler

EMLAK VERGİSİ MUAFİYETİ

Evin mülkiyetinin engelli bireyin üzerinde olması şartı ile 200 metrekareyi geçmeyen tek evde emlak vergisi muafiyeti vardır.Ayrıca bir ev için pay sahipliği olduğunda yine 200 metrekareye kadar olan paylar için muafiyet vardır.Bunun için evin bulunduğu belediye birimine baş vurmalsınız.Emlak vergisi indirimi sadece emlak sahipliğinde geçerlidir ,arsa sahipliğinde söz konusu değildir.

Emlak vergisi muafiyeti için yaş sınırı,gelir ölçümü gibi kriterler yoktur.

Sadece belirli dönemler için kullanılan evler için bu hak kullanılamaz.

MUAYENEDE ÖNCELİK HAKKI

Tüm hastanelerde muayene sırasında öncelik hakkı vardır.

DEVLET TİYATROLARINDA İNDİRİM

- Gösterileri ücretsiz izleme hakkı vardır.
- Engelli Tiyatroları Kültür Bakanlığı'ndan maddi destek almaktadır.

BAYİİLİKLER

18 yaşını dolduran zihinsel yetersizliği olmayan ve vesayet altında olmamak şartı ile her engelli birey Milli Piyango Genel Müdürlüğü tarafından verilen Sayısal Oyunlar Bayiliklerini alabilirler.

SAĞLIK RAPORU ALIMI, ÜCRETİ, GEÇERLİLİK SÜRESİ VE İTİRAZ HAKKI

Engelli sağlık rapor alımı Sağlık Bakanlığına bağlı Devlet Hastanelerinde 3 lira iken 20 lira olarak ücretlendirilmiştir.(Ağustos 2014).Mart 2013 Sağlık Uygulama Tebliği yayınlanana dek ücretsiz olan sağlık rapor işlemleri artık ücretlidir.Sadece engelli sağlık raporları eğer ilk kez alınıyorsa ücretsiz ancak yenilenen raporlar ücretli hale getirilmiştir.

Rapor esnasında yapılan her türlü işlem,test vb. ücretlidir.

Engelli bireylerin ilgili mevzuatına uygun olarak daha önceden almış oldukları sağlık kurulu raporlarına istinaden engellilik durumlarının tespitine veya engellilikleri dolayısıyla kendilerine veya yakınlarına kolaylıklar ya da haklar teminine yönelik olarak bu maddenin yayımı tarihine kadar verilmiş olan özür, sakat, çürük veya zihinsel ya da bedensel engelleri niteleyen benzeri ibareleri içeren belge, kimlik, kart ve benzeri belgelerin, geçerli oldukları süreler dâhilinde yenilenmeleri gerekmez.(5378 Sayılı Yasa)

Alınmış olan sağlık raporlarına itiraz için İl Sağlık Müdürlüklerine dilekçe ile başvuru yapılmalıdır.İl Sağlık Müdürlüğünün sevk ettiği hastanede ilk raporla aynı sonuç çıkar ise karar kesinleşir.Farklı sonuç çıkması halinde İl Sağlık Müdürlüğü Hakem Hastaneye sevk edebilir.Hakem Hastane kararları kesindir.

TOKİ KURA ÇEKİLİŞİNDE HAKLAR

TOKİ kampanyalarında uygun şartları taşıyan engellilere öncelikle engellilere ait kuraya katılma hakkı verilir.Bu kurada kendilerine ev çıkmayanlar ikinci olarak genel kuraya katılma hakları da vardır.Bu konuda müracaat esnasında bilgi isteyebilirsiniz.

OTURULAN KONUTTA DÜZENLEME YAPILMASI

Oturulan konutta ve apartmanda yönetmelik gereği engellilere uygun düzenlemeler yaptırılabilir.

ENGELLİLERE YÖNELİK KDV MUAFİYETİ

Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç,gereç ve özel bilgisayar programları, Katma Değer Vergisinden istisna edilmiştir.

Buna göre;engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamlarında kullanmaları için özel olarak üretilmiş her türlü araç gereç (örneğin, görme engellilerin kullandıkları baston, yazı makinesi, kabartma klavye, sesli kitap; ortopedik engellilerin kullandıkları ortez,protez gibi cihazlar) ile özel bilgisayar programları istisna kapsamında kabul edilecektir.

ENGELLİ SPORCULAR

Engellilerin profesyonel olarak spor yapmaları için Devlet Bakanlığına bağlı Engelliler Spor Federasyonu vardır.

Ulusal ve uluslar arası yarışmalarda madalya alan engelli bireylere YGS olmadan Yüksek Öğrenime yerleşme hakkı verilmiştir.

İŞİTME ENGELLİLERİN HAKLARI

İşitme engelli öğrenciler meslek liselerine sınavsız yerleşebilmektedir.Ayrıca işitme engellilere okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretimde gündüzlü ve yatılı eğitim hizmeti verilmektedir.

ENGELLİ SEÇMENLER

Seçim Kurulları seçimlerde oy kullanacak engelliler için oy kullanma alanlarını engellilere uygun hale getirmekle yükümlüdürler.

MESLEK EDİNDİRME HAKKI

Halk eğitim merkezleri, Türkiye İş Kurumu, KOSGEB gibi kamu kurumlarında engellilere özel meslek edindirme kursları açılmakta, bu kursları bitiren engellilere iş yerleştirmelerde öncelik tanınmaktadır.

ENGELLİ KİMLİK KARTI

Tüm haklardan yararlanmak için "engelli kimlik kartı" beyanı yeterlidir.

Raporunda "ağır engelli"ibaresi olanların refakatçileri ile beraber ücretsiz ulaşım hakkından yararlanabilmeleri için engelli kimlik kartlarını değiştirmeleri gerekmektedir.Bunun için Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine müracaat edilmelidir.

FİZİK TEDAVİ SEANSLARI

Uygun raporlama yapıldığında Sağlık Uygulama Tebliğine göre Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon hizmeti alınmaktadır.

Fizik Tedavi Klinik ve Merkezlerinden bilgi alabilirsiniz.

KORUMALI İŞ YERLERİ

İstihdamı güç olan zihinsel engelli bireyler için Korumalı İşyerleri açılması konusunda yasal düzenlemeler yapılmıştır.(Şubat 2014)

BELEDİYE HİZMETLERİ

Büyükşehir,il,ilçe ve belde belediyeleri engellilere yönelik çalışmalar yapmakla yükümlüdürler. Bağlı olduğunuz belediyelere müracaat ederek engellilere yönelik hizmetleri öğrenebilirsiniz.

Meslek Edindirme Kursları, Yaşam Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Temizlik, Servis Hizmetleri, Psikolojik Destek Hizmetleri, Sosyal Yardım, Bakım, Bilgilendirme, Bakım ve Onarım Hizmetleri, belediye hizmetlerine örnektir.

Bu hizmetlerden yararlanabilmek için Belediye Engelli Hizmet Birimine kayıt olunması gerekmektedir.

ENGELLİ SORUNLARI DANIŞMA

Tüm haklar için; Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk, Engelli ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı'ndan yönlendirme alınabilir.

KIRKLARELİ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI

Adres: Karakaş M. Karakaşbey Sk. No:2 Merkez/Kırklareli

İrtibat Telefon: 0 288 214 12 18 - 0 288 214 48 82

AİLE VE SOSYALPOLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜ

Telefon: 0288 214 38 34

Faks : 0288 214 44 47

Elektronik Posta Adresi: kirkclareli@aile.gov.tr

Adres: Karacaibrahim Mahallesi Cumhuriyet Caddesi 2.Çıkmazı Sokak No:6 Kırklareli